

MARA

(vervolg)

Numeri 33:8

“En zij verreïden van Hachirôth, en gingen over, door het midden van de zee, naar de woestijn, en zij gingen drie dagreizen in de woestijn Etham, en legerden zich in Mara.”

Wij verlieten de kinderen Israëls in de ellendigste en drukkendste toestand. Zij zagen zich tegelijk door drie vijanden omsingeld, en het was moeilijk te gissen, wie van hen de gruwzaamste was: Farao, de zee of het steile onoverklimbare gebergte. Hadden zij in Hachirôth de mond tamelijk wijd geopend, zo uitte hij zich nu slechts, om aan de verzuchtingen des harten lucht te geven.

Zelfs Mozes verstomde, hoewel zijn hart zoveel te luider en dringender tot God riep. Komt, laat ons de geschiedenis zelf en haar betekenis nader beschouwen.

Mozes was voor een korte tijd ook als verstijfd en verstomd; maar slechts om zonder woorden te bidden en daarop zijn mond tot een meer verheerlijkend spreken te openen. “Vreest niet”, zeide hij, “staat vast, en ziet het heil des Heeren, dat Hij heden aan ulieden doen zal; de Heere zal voor u strijden, en gij zult stil zijn.”

Welke merkwaardige en veelbetekenende woorden! Op Golgotha vinden wij de volmaakte vervulling er van; nochtans gaat het nog altijd zo met het ganse Israël. En hoe stil en gerust kan hij zijn, die deze woorden kan vatten en geloven: de Heere heeft voor u gestreden en zal voor u strijden. Toch was het hier inderdaad een moeilijke taak om vast te staan. Dat zij hun legerplaats niet verlieten, was niet te verwonderen; want daartoe werden zij wel genoodzaakt door de onmogelijkheid om te vluchten.

Waaruit en waarheen zouden zij vluchten? Alleen naar boven, naar de hemel stond de weg voor hen open, overigens waren zij van alle zijden ingesloten. Zo moet men in de engte gebracht en geperst worden, om alleen op God te vertrouwen en te hopen.

Want zolang de vleeselijk gezinde natuur nog een kleine opening ziet, zoekt zij zich er door te dringen. Zolang de zondaar nog enige gerechtigheid, nog enige krachten meent over te hebben, neemt hij Christus niet alleen en geheel aan. Vandaar dat wij zo jammerlijk in twijfel geraken, als ons niets overgelaten wordt dan God alleen.

Het vaststaan der kinderen Israëls bestond in een onwankelbaar vertrouwen alleen op God, zonder een zichtbaar steunpunt. Hadden zij dat vertrouwen niet, dan zouden hun harten gesidderd hebben als de toppen der bomen in een orkaan.

De Heere kwam heerlijk en majestueus te hulp en sprak tot Mozes: “Wat roept gij tot Mij? Zeg den kinderen Israëls, dat zij voorttrekken!”

Wat roept gij tot Mij? dat is overbodig. Blijf gij ook maar gans stil en gerust, en laat Mij slechts zorgen. Uw onstuimig roepen en smeken is niet nodig, om Mij tot uw verlossing op te wekken. Ik sta gereed. Zeg hun, dat zij voorttrekken!

O welk een bevel! waar dan heen? Rechtstreeks naar de Rode zee. Hoe? Om de gehele reusachtige nood en de ganse uitgestrektheid hunner reddeloosheid nauwkeurig in ogenschouw te nemen? Ook dat.

Want al die zwarigheden ontwijken wij zo gaarne, wij willen zo gaarne onze nood en onze zonde en ellende half, gedeeltelijk en onze nietswaardigheid en verdoemelijkheid zo eenzijdig en oppervlakkig inzien; maar geenszins in haar grootte, zoals het gezicht der Rode zee voor Israël ook iets ontzaggelijk ontmoedigends veroorzaken moest.

Zeg hun dat zij voorttrekken. Als zulk een woord tot ons komt, moeten wij er toe komen, om te belijden dat wij goddelozen, een onstuimige zee gelijk zijn, die niet rusten kan. Zeg hun, dat zij voorttrekken. Zij moesten zich aan niets storen en alleen in het geloof zeggen: “Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars door Hem, Die ons liefgehad heeft.”

Wat wilt gij, Farao, met uw paarden en wagenen? Wat wilt gij, zee, met uw gruwzame golven? Wilt gij ons verslinden? Zeg hun, dat zij voorttrekken. Laat deze gaan, zeide Jezus, en men moest ze laten gaan tot op de dag van heden. Er ligt in dat: Zeg hun, dat ze voorttrekken, iets onuitsprekelijks, iets heerlijks.

De Heere doet alsof er geen hinderpalen in de weg stonden. Voor Hem bestaan er dan ook wezenlijk geen hinderpalen, die Zijn bevel beperken kunnen, also ook, in de grond beschouwd, bestaan zij voor Zijn volk niet. In het geloof voorwaarts. Gij hebt onder Mijn bestuur niets te vrezen. Maar gij moet ook steeds verder voorttrekken. Zeg hun, dat zij voorttrekken.

Tot Mozes zeide de Heere: “Hef uw staf op, en strek uw hand uit over de zee en klief haar, opdat de kinderen Israëls door het midden der zee gaan op het droge.” Welk een bevel: verdeel de zee!

En welk een man! Hij zegt niet: Heere, dat kan ik niet; maar denkt integendeel: dat vermag ik, dewijl de Heere het mij gebiedt. De gelovige betaamt het veelmeer te zeggen: wat de Heere mij gebiedt vermag ik, dan dat hij zou spreken: dat kan ik niet. Evenwel behoren beide tezamen. Als een, die niets kan, en toch alles vermag.

Ja, wij kunnen, antwoordden de discipelen, toen de Heere vroeg: “Kunt gij den drinkbeker drinken, dien Ik zal drinken, en met den doop gedoopt worden, waarmede Ik gedoopt word?”

En Jezus berispte ze over hun antwoord niet, hoewel daarin iets afkeurends gelegen was en zij nog meer en minder vermochten dan zijzelf wisten, gelijk zij ook meer beleden, dan zij dachten, volgens Joh. 14, toen Jezus tot hen zeide: De weg weet gij en de Vader kent gij, en hebt Hem niet gezien; al mocht ook Thomas antwoorden: “Wij weten niet waar Gij heengaat, en hoe kunnen wij den weg weten?” en al mocht Filippus zeggen: “Heere, toon ons de Vader.”

Klief gij de zee. O welke grote daden kunnen toch arme christenen verrichten, als de Heere hun gebiedt en hen daartoe roept. Zulk een vertrouwen moesten zij dan ook in God hebben; want op zelfvermogen komt het volstrekt niet aan. Ware het bij Mozes daarop aangekomen, dan zou de Rode zee ongekliefd gebleven zijn.

Maar hij bracht zijn eigen kunnen en niet kunnen volstrekt niet in rekening; want wat kon dat opnemen van de staf en dat uitstrekken van de hand baten om de zee te klieven? Hij deed het nochtans op bevel van God in het geloof, dat op een uitdrukkelijk woord Gods afging. Hoe verkeerd is het daarom, als wij tegen een gebod, al doet het ook nog zulke grote eisen, het minste inbrengen, dewijl het alleen daarop aankomt, hoe wij het opvatten, in de zin van het verbond der werken, of van dat der genade.

Hoe verkeerd is het, als wij onze onmacht daartegenover plaatsen, of zelfs de eisen met de rechtvaardigheid in strijd menen te zijn. De eisen en vermaningen zijn evenzeer geschikt, om onze ziel te verkwikken, als de eigenlijke beloften. Want het komt slechts aan op een horend oor en een ziend oog, die beiden door den Heere gegeven worden.

Mozes zou gewis een grote dwaas geweest zijn, als hij dat bevel: klief de zee! op zijn eigen schouders en niet in het geloof opgevat had. David twijfelde geenszins, dat hij de reus vellen zou, hoewel Saul het niet geloofde, en hoewel hij deze ongelovige koning niet zeide, hoe hij die grote zaak wilde aanvatten, maar alleen sprak: Uw knecht heeft een leeuw en een beer verscheurd, en hem voorts liet raden, vanwaar hij daartoe de kracht ontleend had.

Maar ziet, voor het ganse volk roept hij uit: Ik kom in de Naam des Heeren!

Petrus twijfelde er ook niet aan dat hij met Jezus in gevangenis en dood zou kunnen gaan, nochtans vluchtte hij en verloochende Hem driemaal! De weg is hier smal en teder, en er is niemand, die hem vindt, dan hij, dien de Heere onderwijst en wien Hij de weg toont, dien hij wandelen moet. Daarom zijt getroost, als gij bij geboden en eisen bepaald wordt, al ware het ook die eis: "Zijt volmaakt, gelijk uw Vader in de hemelen volmaakt is;" of: Klief de zee!

Al zouden spitsvondige mensen er enige tegenstrijdigheid in vinden, dat de Heere dan de mens iets toeschreef, wat Hij Zelf deed; of niet kunnen begrijpen welk aandeel de mens heeft of niet kan hebben in het werk, dat God door hem verricht, wij willen inmiddels leren geloven, en in het geloof Godvruchtig wandelen.

Hoe en waardoor zou Mozes maken, dat de kinderen Israëls droogvoets door het midden der zee gingen? Dat zou hij nooit uitgedacht hebben. Zou men een dijk door de zee leggen? Gesteld dat dit mogelijk ware geweest, dan zou toch de nabijheid van Farao hun daartoe geen tijd gegund hebben. Is het tot nog toe onmogelijk geweest, dan zou toch de nabijheid van Farao hun daartoe geen tijd vergund hebben.

Is het tot nu toe onmogelijk geweest, de landengte te doorgraven, die de Rode zee van de Middellandse scheidt en Azië met Afrika verbindt, hoe zou men dan een dam in het midden der zee hebben kunnen leggen?

Maar God, Die Mozes het bevel gaf, om de zee te klieven, noemde hem ook de wijze waarop, en het middel waardoor hij dat doen zou. Zijn staf moest hij opheffen en zijn hand over de zee uitstrekken. Veracht nu nog iemand de middelen, zodra zij door God verordend zijn? Het opheffen van de staf en het uitstrekken der hand droeg tot het klieven der zee niets bij, en nochtans was het volstrekt noodzakelijk, want zonder dat zou het water zich niet gescheiden hebben.

God behoefde die geringe middelen: een houten staf en de zwakke hand van een tachtigjarige man niet; en nochtans wilde Hij zonder deze niets doen. Hij had ook andere middelen kunnen gebruiken, maar Hij verkoos deze, en Mozes zou geenszins vroom, maar goddeloos, niet gelovig maar weerbarstig gehandeld hebben, niet ootmoedig, maar eigenwijs geweest zijn, indien hij verklaard had: Ik zal mijn staf niet opheffen, dewijl de Heere alles alleen en Zelf doet.

God heeft in het natuurlijke geen brood en wijn nodig, om ons leven te onderhouden, zolang het Hem behaagt; Hij behoeft het niet te laten regenen, opdat het land vruchtbaar zij, gelijk het in Egypte nooit regent; Hij behoeft in een geestelijke

betrekking, geen kerken en geen leraars, ja, zelfs geen Bijbel en verbondszegelen, om mensen te bekeren en te leren, te sterken en te verblijden.

Nochtans hoe dwaas zou hij zijn, die het een en ander wilde verachten, dewijl God beiden verordineerd heeft. Neen, Mozes' hand en zijn staf, juist deze en geen andere middelen waren nodig, om de zee te klieven, en kerken en leraars, Bijbels en verbondszegelen zijn nodig, om mensen daardoor te bekeren en te leren, te sterken en te verblijden, ofschoon de Heere niets van dat alles nodig heeft, want Hij spreekt en het is er, Hij gebiedt en het staat er.

Was niet Johannes de Doper reeds in de schoot der moeder vervuld met de Heilige Geest? Gaarne en gehoorzaam maken wij daarom gebruik van die middelen, zonder er bij te blijven staan en zonder daarvan te verwachten, wat alleen van den Heere komt, hetwelk Hij nochtans door middelen geven wil, al zijn die middelen ook zwak, zodat er veel te wensen overblijft. Wij verzuimen de christelijke vergaderingen en bijeenkomsten niet, gelijk sommigen de gewoonte hebben; maar wij vermanen elkander.

Wij lezen, horen, komen aan de tafel des Heeren, met meer of minder opgewektheid en bidden, dat de Heere ons daar zegene, waar Hij Zijns Naams gedachtenis gesticht heeft.

De Heere zeide verder tot Mozes: "Zie, Ik zal het hart der Egyptenaars verstokken, dat zij na hen daarin ingaan; en Ik zal verheerlijkt worden aan Farao en aan al zijn heir, aan zijn wagenen en aan zijn ruiters, en zij zullen eten, dat Ik de Heere ben." (Ex. 14:14-17.)

Volgzaam en gelovig, zonder op hun verstand acht te geven en te vragen: hoe zal dit geschieden? strekte Mozes zijn staf en zijn hand over de woedende zee. Een zeker koning van het Perzische rijk liet eens een brug over een arm der zee slaan, om aan de overzijde met een ontelbare krijgsmacht de Grieken te overrompelen; doch die krijgsmacht werd, helaas! spoedig door de golven der zee vernield. De trotse koning liet daarop de zee voor haar ongehoorzaamheid, met roede geselen en bewees daardoor, dat zijn dwaasheid even groot was als zijn hoogmoed. De hand en de staf van Mozes vermochten meer op de zee dan de brug van de trotse koning Xerxes.

Zij week vol eerbied en scheidde zich op- en nederwaarts vaneen, nochtans niet op eenmaal, maar van lieverlede, de nacht door. God de Heere kwam ook door een sterke oostenwind tussenbeide, waarvan Mozes later zonder daarbij te denken aan het uitstrekken zijner handen en staf zong: "Door het geblaas van Uw neus zijn de wateren opgehoopt geworden, enz. (Ex. 15:8)

Hoe gemakkelijk valt het den Heere, te helpen en door welke geringe en onaanzienlijke middelen kan Hij verlossen, indien Hij Zich tenminste van middelen bedienen wil. Zo even nog in de dringendste nood, van alle kanten omsingeld, zonder enig uitzicht op verlossing. En zo spoedig een brede en gebaande weg! "De Heere is een krijgsman; Heere is Zijn naam!" zingt Mozes (vers 3.)

Maar er gebeurde nog iets bijzonders. God wilde niet alleen Israël verlossen, maar ook hun vijanden, Farao met zijn heir verdelgen. Hij verhardde alzo Farao's hart, zodat hij besloot Israël na te jagen; want daartoe, zeide God van hem, "heb Ik u verwekt, dat Ik in u Mijn kracht bewijzen zou, en opdat Mijn Naam verkondigd worde op de ganse aarde."

De Heere zorgde ook dat de vijanden Israël niet te vroeg najaagden, Hij gaf hun tijd, dat zij een eind weegs winnen konden. En de Engel Gods, Die voor het heir van Israël ging,

vertrok, en ging achter hen; de wolkkolom vertrok ook van hun aangezicht, en stond achter hen. (Ex. 14:19.)

De Engel Gods, van Wien hier gezegd wordt, dat Hij voor Israël heentrok, en van Wien meermalen in Genesis wordt gesproken, is geen geschapen engel, dat is gezant, maar een der Goddelijke Personen; daarom luidt het ook terstond daarop (vers 24): “de Heere zag in de wolk- en vuurkolom op het leger der Egyptenaars.”

Deze Engel verscheen aan Mozes in de brandende braambos, en Hij noemt Zichzelf de God van Abraham, Izaak en Jakob. Hij was Het, Die met Jakob worstelde, die Hem de Engel en God noemt. Hosea evenzo. Hij zegt, hoofdst. 12:4: “In Zijn kracht gedroeg hij zich vorstelijk met God; ja, hij gedroeg zich vorstelijk tegen den Engel, en overmocht Hem; hij weende en smeekte Hem.”

Hagar verwaardigde Hij ook met een openbaring en toespraak, Gen. 16, en Mozes zegt, dat zij den naam des Heeren, Die met hem sprak: attā El roi, dat is: “Gij God des aanzien!” noemde.

Dat is de Engel des aangezichts, de Verbondsengel, de Middelaar tussen God en de mensen, de Zone Gods, Die in de volheid des tijds mens werd, en Jezus Christus heet.

Hij was Het, Die de wet op de Sinaï gaf, gelijk Stefanus ons in zijn verdedigingsrede, Hand. 7:38, bericht, Dien hij uitdrukkelijk God noemt, en ook weder van God onderscheidt, als hij vers 35 zegt: “God zond Mozes door de hand eens Engels, Die hem verschenen was in de doornbos,” waaruit duidelijk blijkt, dat de leer der Goddelijke Drieëenheid zowel in het Oude als in het Nieuwe Verbond voorkomt.

Farao en alles, wat zich tegen de Gemeente van Jezus Christus in het algemeen of elk lid in het bijzonder aankant, heeft alzo niet alleen met hen te doen, gelijk zij menen, maar met de Zone Gods Zelf, Die hen wel weet te beschermen, al is het ook de duivel, de wereld of de oude mens, die hen vervolgt en hun verderf beoogt.

De kinderen Israëls hadden in verlegenheid kunnen komen, toen zij de wolk- en vuurkolom niet meer zagen. Maar tot hun voordeel week zij van voor hun aangezicht, en trad achter hen, dewijl zij daar noodzakelijker was. Het is waar, het hart der gelovigen verschrikt menigmaal, als de Heere Christus Zich voor hen verbergt. Evenwel, als dat gebeurt, dan is het tot hun nut, nuttiger, dan dat het niet geschiedde. Maar of wij dat altijd inzien, dat is een andere vraag.

Onze ellende en armoede van geest openbaren zich dan weder; en dan belijdt de ziel voor God: als Gij het Uwe onttrekt, blijft mij niets over dan zonde en zwakheid.

Maar ook dat was heilzaam. De wolk- en vuurkolom verhinderde, dat Farao de ganse nacht tot Israël genaakte, waardoor het volk zich de tijd ten nutte maakte, om in en door de zee te trekken. Het was een duistere wolk, staat er, en zij verlichtte de nacht, namelijk naar de zijde der Egyptenaars maakte zij de duistere nacht nog duisterder, maar naar de zijde der Israëlieten lichtte zij zo helder, dat zij zien konden, wat zij zien moesten.

Zo was het, zo is het, en zo blijft het. Er bestaat een rijk des lichts en een rijk der duisternis, een rijk der waarheid en een rijk der dwaling en leugen; er zijn kinderen des lichts en kinderen der wereld en der duisternis. God ontfermt Zich, diens Hij wil, en Hij verhardt, dien Hij wil. Terwijl Hij de nieuwe mens verlicht, wordt de oude mens zoveel te meer verduisterd, hij treedt tenminste zo tevoorschijn, komt anderen voor als

duisternis en dwaasheid, en gelijk het voor sommigen een reuk des levens ten leven is, zo is het voor anderen een reuk des doods ten dode.

Christus is tot een oordeel in de wereld gekomen, opdat zij, die niet zien, zien mogen, en die zien, blind worden. Hij is gezet tot een val en opstanding veler in Israël, en tot een teken, dat wedersproken wordt. De wegen des Heeren zijn recht; de rechtvaardigen zullen daarin wandelen, maar de overtreders zullen daarin vallen.

De Heilige Schrift licht, reeds om haar verhevenheid en heiligheid van inhoud, sommigen als een Goddelijke openbaring voor, maar anderen stoten en ergeren zich daaraan. Terwijl iemand uit een familie zich tot God bekeert, worden anderen nog meer verhard en boosaardig dan voorheen.

Jehova had hun nu een weg midden door de zee geopend. Het water stond aan beide zijden als kristallen muren, die in de blinkend heldere glans der vuurkolom wonderbaar glinsterden. De oostenwind, die er in het midden doorwaaide, droogde de weg in enige ogenblikken zo op, dat niemand ook slechts een natte voet bespeurde. Maar wie moet niet de moed bewonderen van hen, die het waagden, het eerst de gebaande weg te betreden?

Paulus bewondert hen, als hij, Hebr. 11:29, zegt: “Door het geloof zijn zij de Rode zee doorgegaan als door het droge;” hij rekent dit also onder die grote geloofsdaden, welke hij daar opnoemt. Het ongeloof had also kunnen redeneren: Hoe! als die wonderbare muren, die vloeibare wanden eens nederstortten! Ik zie immers geen dam of dijk, die deze opgestapelde torens vasthoudt!

Maar het geloof zag noch op Mozes' hand, noch op die hoge watermuren, noch op de onnatuurlijke toestand, maar alleen op de hand van die God, Die deze zee eens uit het niet tevoorschijn bracht en met haar deed wat Hem behaagde. Werd Hij niet gehoorzaamd als Hij gebod: Daar zij licht! Hoe zou Hem dan dat iets, de zee niet gehoorzamen, als Hij haar gebod: “Tot hiertoe zult gij komen, en niet verder.”

Daarenboven, is het geloof niet in het algemeen een waagstuk? Zalig zijn zij, die niet zien en nochtans geloven. Petrus waagde nog meer. Want hij wandelde niet door, of op het droge, maar op de zee.

Mozes hield zich vast, als ziende den Onzienlijke. (Hebr. 11:27.) Wel zou het bezitten van eigengerechtigheid, eigen kracht en wijsheid ons meer behagen en ons zekerder toeschijnen, dan niets en nochtans alles te bezitten, dan in het midden des doods te liggen en het leven buiten ons in Christus te zoeken.

Het bevalt ons veel beter, naar het inwendige zodanig vervuld en overstroomd te worden, dat wij zo manmoedig worden, om met David te zeggen: “Ik zal niet wankelen in eeuwigheid, want Gij had mijn berg door Uw goedgunstigheid vastgezet,” dan het ons behaagt te roemen in onze zwakheid, opdat de kracht van Christus in ons wone.

Wie verkiest niet de rijkdom boven de armoede, de zelfstandigheid boven de afhankelijkheid, en wie vergadert zich niet gaarne manna voor een lange tijd, in plaats van het elke morgen te zoeken? Maar de eigenlijke aard des geloofs is deze: zijn gerechtigheid en sterkte in den Heere te zoeken, en voor zichzelf zoveel te hebben, als het Lam Gods in onze aarden vat wil laten stromen.

De Egyptenaren waagden het ook, om de wonderbare, voor Israël door God gebaande weg te betreden, waarop zij geleid werden, om allen en op eenmaal verdorven te worden.

Zij gingen, maar niet in het geloof, dat zij niet kenden of behoefden; zij gingen in blindheid en vermetelheid.

De kinderen Israëls gingen wellicht des avonds te zes uur met de ondergang der zon in de zee, en kwamen alzo tegen vier uur des morgens aan de tegenover liggende oever op het vaste land, zodat zij wellicht tien uren voor de doortocht nodig hadden, terwijl zij zeker niet vertoefden, maar zich voortspoedden.

Tegen de morgenstond bemerkte Farao de beweging van het leger van Israël; daarom brak hij spoedig met zijn heir op, om hen na te jagen en in te halen. In de dikke duisternis, die de wolkkolom over hem verspreidde, zag hij noch gevaar, noch hemel, noch aarde, maar richtte zich slechts in zijn tocht naar de beweging van het Israëlietische leger.

Alzo kwam hij, zonder dat hij het vermoedde, ook in het midden der zee, die nog als een stenen muur omhoog stond. Nu zag Jehova uit de wolk- en vuurkolom op de Egyptenaars neder, verspreidde een verschrikking onder het leger en stiet de raderen van de wagenen. Thans begrepen zij, dat de Heere voor Israël streed en zochten zij terug te vluchten. Maar God gaf Mozes bevel, nog eenmaal zijn hand en de staf over de zee uit te strekken.

Hij deed het. En ziet evenals deze handeling de wateren voorheen verdeeld had, zo verenigde zij ze thans weder, en het ganse heir der Egyptenaars verdronk en verzonk in de diepte, zodat er niet één ontkwam, die zou hebben kunnen boodschappen, hoe zij gevaren en waar zij gebleven waren.

Nochtans verspreidde zich het gerucht daarvan over gans Kanaän, waar men zich deze merkwaardige gebeurtenis nog veertig jaren daarna herinnerde, en daarom bij voorbaat reeds voor de komst van Israël verschrikt werd; zoals Rachab de verspieders verhaalde, volgens Jozua 2.

Ja, zelfs heidense, oude geschiedschrijvers verhalen, dat de Rode zee zich eens in twee delen gesplitst had en de droge grond zichtbaar was geworden.

Alzo heeft de Heere hier in het groot een voorbeeld gegeven, een hoge gedenkzuil met treffend schrift opgericht, hoe Hij Zijn kerk, hoe Hij Zijn kinderen uit de grootste noden, door de wonderbaarste, kleinste en grootste middelen weet te redden, zodat zij in geen nood behoeven te versagen, maar hun integendeel gezegd wordt: “Werpt uw vrijmoedigheid niet weg.”

Het geschiedt niet zelden dat men geen natuurlijke uitkomst meer ziet, alle natuurlijke middelen ontoereikend schijnen te zijn, en God alleen helpen kan. Hoe ongaarne nu ook de natuur het tot dit uiterste ziet komen, zo hebben wij toch de genade niet te schuwen; want er gaat een Doorbreker voor ons heen.

En zo zeker het is, dat de ware christenen eindelijk uit alle nood volkomen verlost worden, zo waarachtig is het ook, dat alle goddelozen eindelijk omkomen, al stonden zij ook zo vast als een paleis, en al waren zij zo schoon als de heerlijkste landstreken. Het volk des Heeren is zaliger in uitwendige noden, dan de goddelozen in het hoogste, zogenoemde geluk; want beiden veranderen zekerlijk.

Nu moeten wij nog de betekenis van de doortocht van Israël in overweging nemen; maar, laat mij ditmaal met de volgende aanmerking besluiten:

Bij de kinderen Israëls werden de bezwaren niet opeens, allen achter elkaar weggeruimd, want zij kwamen uit de ene nood in de andere, maar werden achtereenvolgens uit allen verlost.

Toen Israël gelukkig uit Egypte ontkomen was, zodat zelfs geen hond hen aanblaffen mocht, scheen het hun toe, dat zij hoop konden voeden, dat het voortaan zonder aanstoot tot in Kanaän goed zou gaan, en de verschijning der wolk- en vuurkolom te Etham scheen deze verwachting volkomen te rechtvaardigen. Maar enige dagen later lag de Rode zee als een grimmige leeuw voor hen op de weg.

Op gelijke wijze gaat het nog met christenen, zodat zij met Gideon wel reden hebben om te vragen: “Zo de Heere met ons is, waarom is ons dan dit alles wedervaren?” of met Israël wantrouwen te koesteren toen zij tot Mozes zeiden: “Gij hebt ons alleen in deze woestijn gebracht, om ons te doden.”

De weg leidde hen eens nabij Kanaän en toen moesten zij weder terug, alsof zij weder naar Egypte in plaats van naar Kanaän moesten, terug tot aan de Rode zee, wellicht dwars over de weg, die zij reeds bewandeld hadden. Is het niet waar, dat de christen op zijn pelgrimsreize ook meermalen een triumfzang aanhief en met Simson uitriep: daar liggen zij nedergeveld met hopen; ja geloofd heeft, dat het van nu af op een effen en rechte baan zou voortgaan; terwijl hij het nochtans gans anders vond?

Hoe wonderbaar, dat zij nu eens bij dag, en dan weder bij nacht opbreken en voorttrekken moesten, nu eens een verre, dan een korte weg afleggen, nu eens een lange, dan een korte tijd op een legerplaats vertoeven moesten. Maar alles moest in het geloof geschieden.

Zij hebben niets, wat tot de reize noodzakelijk is, zij weten ook niet eens de weg, zij mogen niets zelf kiezen, maar zij moeten zich laten leiden en verzorgen.

Nochtans, welgelukzalig is het volk, wiens God en Verlosser de Heere is. Al gaat het ook wonderlijk, het gaat nochtans zaligend en heerlijk. Door de engte tot de ruimte. Amen.

*Door verlooch'ning tot genot;
Dat is steeds des christens lot.*